

แบบจัดเก็บองค์ความรู้
เป้าหมายที่ ๒ เน้นการนำ MRCF ไปขับเคลื่อนในการกิจของหน่วยงาน
ประเด็น การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการในระดับพื้นที่

เจ้าขององค์ความรู้ นางมัทยา สุนทรวาทีน
ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สังกัด กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๕-๙๑๘-๓๒๒๘

*****

๑. องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน เรื่อง : หลักสำคัญของการจัดเวทีชุมชน

๒. ความเป็นมา : การจัดเวทีชุมชน เป็นอีกกระบวนการหนึ่งของการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ หรือพัฒนาสิ่งต่างๆให้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาทางด้านการเกษตรหรือปัญหาด้านอื่นๆของชุมชน

๓. การดำเนินการ :

๑. ประชุมทีมงาน แบ่งหน้าที่ ชี้แจงวัตถุประสงค์
๒. ติดต่อประสานงานผู้นำในพื้นที่/สถานที่จัดเวที
๓. ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรณีมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง
๔. ศึกษาข้อมูลของชุมชน ทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพ
๕. จัดทำประเด็นที่ต้องการเรียนรู้จากชุมชน รูปแบบวิธีการ เช่น การใช้บัตรคำ การทำแผนที่ชุมชน การเขียน Mind map เป็นต้น ซึ่งการเลือกรูปแบบวิธีการต้องเลือกให้ตรงตามความเหมาะสมของเกษตรกร
  - การใช้บัตรคำ ช่วยให้เกษตรกรได้แสดงความคิดเห็น แทนการพูด เนื่องจากเกษตรกรบางคนไม่กล้าที่จะพูด ข้อเสียคือ เกษตรกรบางรายเขียนหนังสือไม่ได้ และไม่ชอบเขียน อาจได้ความเห็นไม่ครบถ้วน
  - การทำแผนที่ชุมชน ช่วยให้สามารถรู้ตำแหน่งที่ตั้งแปลงเกษตรกร ควรให้ผู้นำชุมชน ช่วยในการวาดถนนเส้นหลักๆในชุมชน และสถานที่สำคัญๆ เพื่อให้เกษตรกรรายอื่น สามารถชี้จุดแปลงตนเองได้ง่ายขึ้น
  - การเขียน Mind map ช่วยสรุปข้อมูลได้อย่างชัดเจน ผู้เขียนควรมีความเชี่ยวชาญในการเขียนและการจับสาระสำคัญ และควรมีการสรุปจบท้ายหลังการทำเวทีเพื่อเป็นการทบทวนข้อมูลโดยเกษตรกร
  - การถ่ายวิดีโอ เพื่อการนำมาดูย้อนหลัง ในบางประเด็นที่อาจบกพร่องในการทำเวที และช่วยทีมงานในการพัฒนาปรับปรุงการทำเวทีครั้งต่อไป
  - การจัดเก้าอี้ ควรจัดเป็นรูปครึ่งวงกลม เพื่อให้เห็นหน้าเกษตรกรทุกรายและให้ความรู้สึกเท่าเทียมกัน

๔. การใช้ประโยชน์ : การจัดทำเวทีชุมชน ช่วยให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมช่วยในการแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของชุมชน และแนวทางแก้ไขที่ชุมชนยอมรับและสามารถปฏิบัติได้จริง รวมถึงประเด็นอื่นๆนอกเหนือจากที่คาดหวังไว้

๕. ปัญหา/อุปสรรค : ผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ ต้องเตรียมความพร้อมและข้อมูลในการจัดทำเวทีชุมชน เป็นอย่างดี โดยเฉพาะขั้นตอนการจัดทำเวทีและการแบ่งบทบาทหน้าที่ของผู้จัดการกระบวนการ เนื่องจากการจัดเวทีที่ดีต้องมีความต่อเนื่องและต้องไม่ทิ้งเวทีให้ว่าง ผู้จัดการกระบวนการจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน

๖. ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ : ผู้จัดการกระบวนการเรียนรู้ควรฝึกฝนตนเองในการจัดทำเวที เพื่อให้มีความชำนาญและประสบการณ์ การเรียนรู้จากเวทีก่อนการลงปฏิบัติจริงจะช่วยให้เห็นภาพรวมของการจัดเวที และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดเวทีอื่นๆได้

๗. ที่มาขององค์ความรู้ : การจัดทำเวทีชุมชน เรื่อง แนวทางการเก็บและจัดการข้อมูลพื้นที่การระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (กรณีศึกษา ม.๗ ต.นางตะเคียน อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงคราม)

๘. รูปภาพประกอบ :

